

Onderwerp: Duo+ voortgangsrapportage, gewijzigde begroting 2016 en begroting 2017

Datum: 7 september 2016
Portefeuillehouder: E. Boog
Afdeling: Directie
Steller: M. Sinnema / K. Deutekom

Gevraagde beslissing

1. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage van het DB van Duo+ (september 2016);
2. Kennis te nemen van de concept gewijzigde begroting Duo+ 2016 en geen zienswijze in te dienen;
3. Kennis te nemen van de begroting 2017-2020 Duo+ en geen zienswijze in te dienen;
4. In te stemmen met een incidentele dekking ad € 1.365.000 ten laste van de algemene reserve en dit te verwerken in de 4e kwartaalbrief 2016.
5. Pas na consultatie door het college over de aanvullende maatregelen een besluit te nemen over de structurele dekking voor de Diemense meerkosten.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

1 januari 2016 was een belangrijk moment in de Duo+ samenwerking: vanaf die dag is de uitvoeringsorganisatie Duo+ formeel van start. In Duo+ zijn diverse uitvoeringstaken voor de gemeenten Ouder-Amstel, Diemen en Uithoorn ondergebracht. De drie gemeenten kozen voor vergaande samenwerking, omdat de individuele gemeenten afzonderlijk op middellange termijn (te) kwetsbaar worden op deze taakgebieden, onvoldoende kwaliteit kunnen leveren of dit tegen (te) hoge kosten moeten organiseren. Oftewel: met Duo+ realiseren de aangesloten gemeenten een duurzame impuls op de 3K's (Kwaliteit, Kwetsbaarheid en Kosten).

Al in 2013 schreven de colleges aan de gemeenteraden dat belangrijke stappen op deze 3K's met name nodig zijn, gezien de nieuwe taken, verplichte eisen en complexe regelgevingen vanuit het Rijk, in combinatie met de bezuinigingsopgaven die er liggen. Daarnaast zagen de verschillende colleges kansen om ambtelijk en bestuurlijk meer gezamenlijk op te trekken in grotere regio's.

Concrete aanleiding

Inmiddels is gebleken dat de voorspelde 'dip' in klant- en medewerkerstevredenheid, organisatievolwassenheid en prestaties op de 3K's is uitgekomen. Het kost investeringen en veel energie om uit deze dip of 'badkuip' te klimmen. Daarvoor heeft het Dagelijks Bestuur van Duo+ enkele maatregelen genomen en is een aanpak ontwikkeld. Deze hebben zowel een aanzienlijk financieel effect op de begroting Duo+ 2017, als ook op het lopende begrotingsjaar 2016. Om die reden is de conceptbegroting Duo+ 2017 pas eind augustus 2016 beschikbaar gekomen en wordt tegelijkertijd een begrotingswijziging voor 2016 voorgesteld.

Toelichting

Inhoud van de voordracht

In de voortgangsrapportage geeft het DB van Duo+ aan welke knelpunten er zijn, wat er inmiddels ondernomen is om die knelpunten aan te pakken en welk perspectief op de middellange termijn te verwachten is, om hiermee de bestuurlijke ambities voor Duo+ te realiseren.

De (financiële) effecten van de voortgangsrapportage zijn uitgewerkt in een begrotingswijziging 2016 Duo+ en de Begroting 2017-2020 Duo+. Duidelijk is dat naast de noodzakelijke beheersmaatregelen de begrotingen van Duo+ moeten worden aangepast aan een reëel uitgavenniveau voor Duo+ en de gemeentelijke bijdragen hieraan moeten worden aangepast. De gemeenteraden van de afzonderlijke gemeenten worden in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze te formuleren.

Stand van zaken n.a.v. Informatie van het college d.d. 1 september 2016

Op 1 september heeft u van het college een informatiememo ontvangen waarin het college aangaf dat zij een kritische analyse heeft gemaakt op deze voorstellen en dat zij tot de conclusie was gekomen dat zij uw gemeenteraad op dat moment nog geen voordracht kon aanbieden.

Het college gaf aan dat de maatregelen zoals genoemd in de voortgangsrapportage, nog niet tegemoet kwamen aan de stevige zorgen die het college van Diemen heeft ten aanzien van het actuele prestatieniveau van Duo+. De 'badkuip' is wel erg diep en de huidige ingezette maatregelen nemen onze zorgen nog niet volledig weg.

Over onze zorgen en die van de andere gemeenten is gesproken tijdens een bijzondere vergadering van het AB van Duo+. Het AB heeft in gezamenlijkheid geconcludeerd dat een intensievere aanpak nodig is om de problemen bij Duo+ effectief aan te kunnen pakken. Het op korte termijn uitvoeren van de voorgestelde maatregelen uit de voortgangsrapportage en het aanpassen van de begrotingen aan een reëel uitgavenniveau voor Duo+ zijn noodzakelijk, maar daarnaast zijn er extra maatregelen nodig om er voor te zorgen dat de medewerkers van Duo+ en de moederorganisaties beter in staat worden gesteld om hun werk goed uit te voeren. Het AB heeft derhalve besloten om vanuit een door alle gemeenten gedeelde analyse te komen tot een aanvullend pakket aan maatregelen. Bij vaststelling van de gewijzigde begroting 2016 en de begroting 2017-2020 door het AB van Duo+ in oktober moet er zicht zijn op overeenstemming ten aanzien van deze aanvullende maatregelen. Deze maatregelen zullen recht moeten doen aan de geconstateerde problemen binnen Duo+ en de moederorganisatie van Diemen.

Argumenten en keuzemogelijkheden

De aanpak en maatregelen dragen er aan bij dat met Duo+ de beoogde bestuurlijke ambities gerealiseerd worden. Deze zijn:

1. Het verhogen van de kwaliteit en het verminderen van de kwetsbaarheid ten aanzien van *ICT*, door het realiseren van een gezamenlijk 'ICT-fundament';
2. Het verhogen van de kwaliteit en het verminderen van de kwetsbaarheid ten aanzien van *personeel*, door samengevoegd in de nieuwe Duo+ organisatie te werken aan verdere professionalisering;
3. Het verbeteren van de *dienstverlening aan de burger*, door de gezamenlijke impulsen op ICT en personeel;
4. Het besparen van *kosten*, door met Duo+ een efficiencyvoordeel te realiseren;
5. Het borgen van de 23+2 *politiek-bestuurlijke ontwerpcriteria*, met behulp van diverse vastgelegde afspraken.

Gevolgen en risico's

Financieel

In de voortgangsrapportage zijn in bijlagen 2 en de 3 samenvattende tabellen opgenomen t.a.v. de concept gewijzigde begroting Duo+ 2016 en de concept begroting Duo+ 2017-2010. Vervolgens is dit in bijlage 4 vertaald in een nieuwe bijdrage per gemeente. Voor Diemen is dit:

Nieuwe bijdrage volgens voortgangsnotitie	2016 na wijziging	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bedragen in €							
Diemen							
Bedrijfsvoering	4.930.000	4.800.000	4.710.000	4.540.000	4.490.000	4.431.000	4.375.000
Bedrijfsvoering - projectkosten ICT	805.000	0	0	0	0	0	0
Burger		0	0	0	0	0	0
Buurt		0	0	0	0	0	0
Totaal Diemen	5.735.000	4.800.000	4.710.000	4.540.000	4.490.000	4.431.000	4.375.000

Uit de voortgangsrapportage is af te leiden dat alleen in 2017 en 2018 nog incidentele kosten zijn begroot (zie overzicht 'Aanpak knelpunten personeel (incidenteel). Vanaf 2019 zijn er geen indicentele kosten meer begroot en wordt het efficiencyverschil zichtbaar. Bij de bepaling van de structurele kosten is het jaar 2017 als uitgangspunt genomen. Het structurele effect is bepaald op € 170.000 per jaar.

In de begroting 2017 is, op voorhand, rekening gehouden met de hogere bijdrage aan Duo+. In eerste instantie zijn alle dekkingmiddelen ingezet die gerelateerd zijn aan de meerkosten. Uiteindelijk zijn de structurele meerkosten ten laste van de algemene middelen (begrotingssaldo) gebracht en de incidentele meerkosten ten laste van de algemene reserve.

Dekkingsmiddelen

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de ingezette dekkingmiddelen en de verwerkte meerkosten.

Opgenomen in Begroting 2016	2016 na wijziging	2017	2018	2019	2020 *
Bedragen in €					
Structureel	4.050.000	4.050.000	4.050.000	4.050.000	4.050.000
Incidenteel	375.000				
Opgenomen in Begroting 2016	4.425.000	4.050.000	4.050.000	4.050.000	4.050.000
<i>Dekking verwerkt in Begroting 2017</i>					
Nog over te hevelen budgetten	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000
Dekking vanuit sociaal domein	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
Dekking vanuit groei Diemen - stelpost bedrijfsvoeringskosten #		50.000	75.000	75.000	75.000
Overige dekking		40.000	40.000	40.000	40.000
Structureel t.l.v. begrotingssaldo		170.000	170.000	170.000	170.000
Incidenteel t.l.v. Algemene Reserve		285.000	170.000		
Structurele dekking nog te verwerken in 4de kwartaalbrief 2016 (t.l.v. rekeningsaldo 2016)	170.000				
Totaal na dekkingsvoorstellen	4.800.000	4.800.000	4.710.000	4.540.000	4.540.000
Incidenteel nog te dekken NB verwerkt in begroting 2017	935.000	0	0	0	0
<i>Incidentele meerkosten totaal</i>		1.390.000			

Voorstel is de finale verwerking van de meerkosten te bespreken bij de behandeling van de Diemense begroting 2017. De wijze van dekking heeft direct gevolgen voor het meerjarenperspectief uit de begroting en de inzet van de Algemene Reserve.

De budgetwijzigingen voor het begrotingsjaar 2016 worden meegenomen in de 4de kwartaalbrief 2016.

Risico's

Met het toekennen van deze extra bijdrage blijven onderstaande risico's bestaan. Deze risico zijn ook als dusdanig opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de begroting 2017. Onderstaand risico's zijn benoemd:

1. *Duo+ (frictiekosten personeel)*

Nadere omschrijving risico:

Het hoge ziekteverzuim en de vervangende inhuurkosten voor het grote aantal vacatures heeft zich al in forse mate voorgedaan (zie Voortgangsrapportage Duo+). Ondanks de ingezette beheersmaatregelen blijft dit risico bestaan.

Het behalen van het efficiencyvoordeel kan voornamelijk behaald worden bij de uitvoerende administratieve functies. Dit houdt in dat, op termijn, de medewerkers die nu deze functies uitvoeren moeten doorgroeien binnen de Duo+ of gemeentelijke organisaties. In het slechtste geval zijn er op termijn middelen nodig om deze mobiliteitsplannen te bekostigen.

Beheersmaatregelen:

De control op de salaris- en inhuurkosten is verscherpt en daar zijn nieuwe procedures voor opgesteld. De teamplannen zijn inmiddels gereed zodat er actiever werving van nieuwe medewerkers kan plaatsvinden.

Geschat risicobedrag: € 500.000
Kans op voordoen: Gemiddeld

2. Duo+ (uitvoering programmaplan)

Nadere omschrijving risico:

Een deel van het risico is inzichtelijk gemaakt in de Voortgangsrapportage Duo+ (september 2016) en de Begroting 2017 van Duo+. Beide risico's hebben zich in forse mate voorgedaan. In de begroting 2017 is de structurele bijdrage verhoogd en zijn in de jaren 2017 en 2018 onttrekkingen uit de algemene reserve opgenomen om de incidentele risico's te bekostigen. Een deel van het risico is inzichtelijk gemaakt in de Voortgangsrapportage Duo+ (september 2016) en de Begroting 2017 van Duo+. Beide risico's hebben zich in forse mate voorgedaan. In de begroting 2017 is de structurele bijdrage verhoogd en zijn in de jaren 2017 en 2018 onttrekkingen uit de algemene reserve opgenomen om de incidentele risico's te bekostigen. In de voortgangsrapportage en begroting blijven nog steeds risico's benoemd. Een belangrijk risico is de uitvoering van het programmaplan 'Slimmer Verbinden'. Bij de uitvoering kunnen zich nog diverse risico's voordoen. In de extra bijdrage voortvloeiend uit de voortgangsrapportage en de begroting 2017 is geen rekening gehouden met de mogelijke kosten voor de inhuur van projectbegeleiding of expertise. Uitgangspunt is uiteraard deze kosten zo beperkt mogelijk te houden door met name de kosten voor projectbegeleiding zoveel mogelijk op te vangen door de inzet van medewerkers van Duo+ en/of de moederorganisaties. Met de ICT-kosten, zoals de aanschaf van hard- en software en het onderhoud, is wel rekening gehouden.

Daarnaast geldt dat temporisering een negatief effect heeft op de verwachte efficiencyvoordelen. Het continueren van de huidige situatie kan leiden tot hogere kosten dan begroot. De mate van harmonisatie blijkt een punt van aandacht bij de implementatie van de diverse projecten. De moederorganisaties hebben verschillende organisatiestructuren die allemaal optimaal bediend willen worden. Daarnaast verlangt iedere moederorganisatie hetzelfde kwaliteitsniveau als voorheen en moet er ruimte zijn voor de 'couleur locale'. Voorgaande argumenten kunnen snel leiden tot meerkosten. De meerkosten van bovengenoemde risico's hebben grotendeels een incidenteel karakter.

Beheersmaatregelen

Door een projectmatige aanpak (zie programmaplan 'Slimmer Verbinden') kan gestuurd worden op prioriteiten en resultaten. Bovendien hebben de verschillende gremia een duidelijke plaats in de besluitvorming en worden de projecten toegewezen aan opdrachtgevers. De projectplannen mogen maximaal een doorlooptijd van drie maanden hebben zodat constant kan worden gemonitord of de resultaten voldoen aan de vraag.

Geschat risicobedrag: € 500.000
Kans op voordoen: Hoog

Juridisch

Het DB van Duo+ heeft een concept begrotingswijziging 2016 Duo+ en de concept Begroting 2017-2020 Duo+ vastgesteld. De gemeenteraden van de afzonderlijke gemeenten worden in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze te formuleren. Het Algemeen Bestuur zal deze zienswijzen betrekken bij de behandeling en definitieve vaststelling van deze voorstellen.

Andere risico's?

n.v.t.

Wat merkt de burger van de te nemen beslissing?

Een van de doelstellingen van Duo+ is dat de dienstverlening aan de burger verder verbetert, door de gezamenlijke impulsen op ICT en personeel.

Opmerkingen over de uitvoering

Communicatie

n.v.t.

Projectmatig

Deze Duo+ voorstellen worden tegelijkertijd in de drie gemeenteraden behandeld.

Bijlagen

- Voortgangsrapportage Duo+
- Begrotingswijziging Duo+ 2016
- Begroting Duo+ 2017-2020'
- Informatie van het college Duo+ 1 september
- Informatie van het college Duo+ 22 september

Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris,
J.D. de Kort

de burgemeester,
E. Boog

Raadsbesluit (gewijzigd)

Onderwerp: Duo+ voortgangsrapportage, gewijzigde begroting 2016 en
16-61 begroting 2017

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de gewijzigde voordracht van het college d.d. 22 september 2016

Besluit

1. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage van het DB van Duo+ (september 2016);
2. Kennis te nemen van de concept gewijzigde begroting Duo+ 2016 en geen zienswijze in te dienen;
3. Kennis te nemen van de begroting 2017-2020 Duo+ en bijgevoegde zienswijze in te dienen bij de DUO+ concept begroting 2017-2020;
4. In te stemmen met een incidentele dekking ad € 1.365.000 ten laste van de algemene reserve en dit te verwerken in de 4e kwartaalbrief 2016.
5. Pas na consultatie door het college van de gemeenteraad over de probleemanalyse en over de aanvullende maatregelen een besluit te nemen over de structurele dekking voor de Diemense meerkosten.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 22 september 2016,

De voorzitter,

De griffier,